IV

(Paziņojumi)

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTI PAZIŅOJUMI

EIROPAS SAVIENĪBAS TIESA

Eiropas Savienības Tiesas locekļu un bijušo locekļu ētikas kodekss

(2021/C 397/01)

EIROPAS SAVIENIBAS TIESA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, īpaši tā 253., 254., 257. un 339. pantu;

ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas statūtu 2., 4., 6., 8., 18. un 47. pantu, Tiesas Reglamenta 4.–6. pantu, kā arī Vispārējās tiesas Reglamenta 5.–7. pantu;

uzskatot par vēlamu ētikas kodeksā precizēt pienākumus, kas izriet no statūtu un reglamentu normām, kuras piemērojamas Eiropas Savienības Tiesas locekļiem un bijušajiem locekļiem;

PIEŅEM ŠO ĒTIKAS KODEKSU.

1. pants

Piemērošanas joma

Ētikas kodekss ir piemērojams tiesu, kas veido vai ir veidojušas Eiropas Savienības Tiesu, locekļiem vai bijušajiem locekļiem.

2. pants

Principi

1. Locekļi pilnībā sevi velta sava amata pienākumu izpildei.

2. Locekļi īsteno savus amata pienākumus pilnībā neatkarīgi, godīgi, ar cieņu un objektīvi, lojāli un diskrēti, ievērojot turpmāk noteiktās normas.

3. pants

Neatkarība, godīgums un cieņa

1. Locekļi veic savas funkcijas pilnībā neatkarīgi un godīgi, neņemot vērā jebkādas personiskas vai valstiskas intereses. Tie nelūdz un neseko Savienības iestāžu un struktūru, dalībvalstu valdību vai publisku vai privātu organizāciju norādījumiem.

2. Locekļi nepieņem nekāda veida dāvinājumus, kas varētu radīt šaubas par to neatkarību.

3. Locekļi tur cieņā savu amatu.

4. Locekļi nodrošina, ka ne viņu uzvedība, ne izteikumi nekādā veidā neapdraud sabiedrības pārliecību par viņu neatkarību, godīgumu un amata cieņas ievērošanu.

4. pants

Objektivitāte

1. Locekļi izvairās no jebkādām situācijām, kas varētu radīt interešu konfliktu vai objektīvi varētu tikt uztvertas kā tādas.

2. Locekļi nepiedalās tādas lietas izskatīšanā, kurā viņiem var būt intereses, kuras varētu radīt interešu konfliktu. Ja viņiem ir jāizskata šāda lieta, viņi par to informē tās tiesas priekšsēdētāju, kuras sastāvā viņi ir.

3. Locekļi nodrošina, ka ne viņu uzvedība, ne izteikumi nekādā veidā neapdraud sabiedrības pārliecību par viņu objektivitāti.

5. pants

Interešu deklarācija

1. Stājoties amatā un katru reizi, kad ik pēc trim gadiem notiek tiesas sastāva daļēja nomaiņa, locekļi iesniedz tiesas, kuras sastāvā viņi ir, priekšsēdētājam deklarāciju par savām interesēm, kuras mērķis ir novērst jebkādu iespējamu interešu konfliktu vai situāciju, kuru objektīvi varētu uztvert kā interešu konfliktu, saistībā ar lietas izskatīšanu.

2. 1. punktā paredzētajā interešu deklarācijā, kura, izmantojot šā Ētikas kodeksa pielikumā iekļauto veidlapu, tiek nosūtīta viena mēneša laikā no locekļa stāšanās amatā vai no tiesas, kurai viņš piederīgs, sastāva daļējas nomaiņas, norāda:

— veidojumus, kuros loceklim, viņa laulātajam vai partnerim ([1]) vai viņa nepilngadīgajiem bērniem ir tiešas finanšu intereses. Ar tiešām finanšu interesēm ir jāsaprot jebkādi finanšu instrumenti, piemēram, akcijas, kapitāldaļas, obligācijas vai ieguldījumu apliecības, kuras ir īpašumā vai uz kurām ir uzufrukta tiesības, izņemot trešās personas diskrecionālā pārvaldībā esošu līdzdalību un ar nekustamo īpašumu saistītās intereses, kuras ir deklarējamas atbilstoši šā punkta otrajam ievilkumam,

— ar nekustamo īpašumu saistītas esošas intereses, kas ir loceklim, viņa laulātajam vai partnerim vai viņa nepilngadīgajiem bērniem. Ar nekustamo īpašumu saistītās intereses ir saprotamas kā jebkādas īpašumtiesības vai uzufrukta tiesības uz nekustamo īpašumu – neatkarīgi no tā būtības vai lietošanas veida –, kuras pieder tieši vai netieši kā nekustamā īpašuma sabiedrības daļas. Ja šādas intereses pastāv, deklarācijā ir precīzi jānorāda valsts, kurā atrodas nekustamais īpašums, uz kuru šīs intereses attiecas. Papildu informācija par attiecīgā nekustamā īpašuma veidu un atrašanās vietu tiek konfidenciāli paziņota tiesas priekšsēdētājam,

— locekļa laulātā vai partnera jebkādu profesionālu darbību par atlīdzību. Papildu informācija par veidojumu, kurā šī darbība tiek veikta, un pildāmo pienākumu būtību tiek konfidenciāli paziņota tiesas priekšsēdētājam.

3. 1. punktā paredzētajā interešu deklarācijā turklāt norāda:

— pienākumus, kurus loceklis bez atlīdzības pilda nodibinājumos vai analogās organizācijās un izglītības vai pētniecības iestādēs šā Ētikas kodeksa 8. panta 4. punkta izpratnē, un

— loceklim gan pirms, gan pēc stāšanās amatā piešķirtos goda amatus vai mūža amatus, kā arī apbalvojumus vai goda zīmes.

4. Ja notikušas izmaiņas informācijā, kura ir jādeklarē atbilstoši 2. un 3. punktam, iespējami drīz, bet ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc attiecīgajām izmaiņām ir jāiesniedz jauna deklarācija.

5. Locekļi uzņemas atbildību par savām deklarācijām.

6. Attiecīgās tiesas priekšsēdētājs formāli izskata deklarācijas. Priekšsēdētāja deklarāciju izskata attiecīgās tiesas priekšsēdētāja vietnieks.

([1]) Pastāvīgs partneris, kas nav laulātais, kā definēts Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu VII pielikuma 1. panta 2. punkta c) apakšpunktā.

7. Attiecīgās tiesas priekšsēdētājs lietu sadalē pienācīgi ņem vērā 1. punktā paredzētās interešu deklarācijas saturu, lai novērstu jebkādu faktisku vai šķietamu locekļa interešu konfliktu konkrētā lietā.

8. Interešu deklarācijas tiek publicētas iestādes tīmekļvietnē, stingri ievērojot personas datu aizsardzības prasības.

6. pants

Lojalitāte

1. Locekļi ievēro lojalitātes pienākumu attiecībā uz iestādi.

2. Locekļi cieņpilni izturas pret iestādes civildienesta un pārējo darbinieku, it īpaši viņu kabineta sastāvā esošo darbinieku, darbu.

3. Locekļi atbildīgi izturas pret iestādes materiālajiem resursiem.

4. Ārpus iestādes locekļi atturas no jebkādiem komentāriem, kas var kaitēt tās reputācijai.

7. pants

Diskrētums

1. Locekļi ievēro apspriežu slepenību.

2. Locekļi ievēro slepenību tiesas spriešanā un administratīvo jautājumu izskatīšanā.

3. Locekļi savā attieksmē un izteikumos ir atturīgi, kā to netieši paredz viņu pienākumi.

8. pants

Darbības ārpus iestādes

1. Locekļi apņemas visos apstākļos ievērot savu pienākumu būt pieejamam, lai sevi pilnībā veltītu sava amata pienākumu izpildei.

2. Ārpus iestādes locekļi var veikt tikai tādas darbības, kas ir saderīgas ar to pienākumiem, kuri izriet no šā ētikas kodeksa 2.–4., 6. un 7. panta. Ar šiem pienākumiem ir nesaderīga jebkāda profesionāla darbība, kas neizriet no to amata pienākumiem, neskarot Eiropas Savienības Tiesas statūtu 4. panta otrajā daļā paredzēto atkāpi.

3. Locekļiem var tikt atļauts īstenot darbības, kam ir cieša saikne ar to amata pienākumu izpildi. Šajā ziņā viņiem var tikt atļauts:

— pārstāvēt iestādi vai savu tiesu protokolāros vai oficiālos pasākumos vai notikumos,

— piedalīties ar Eiropas interesēm saistītās darbībās, tostarp saistībā ar Savienības tiesību popularizēšanu un dialogu starp valstu un starptautiskajām tiesām. Šajā ziņā locekļiem var tikt atļauts uzstāties izglītības programmās, konferencēs, semināros vai kolokvijos.

Vienīgi piedalīšanās izglītības programmā var tikt atalgota atbilstoši attiecīgās izglītības iestādes regulējumam.

Informācija par locekļu darbībām, kuras ir atļāvusi tiesa, kuras sastāvā tie ir, tiek publicēta iestādes tīmekļvietnē pēc tam, kad darbība ir notikusi.

4. Turklāt locekļiem var tikt atļauts bez atlīdzības veikt pienākumus nodibinājumos vai analogās organizācijās juridiskajā, kultūras, mākslas, sociālajā, sporta vai labdarības jomā un izglītības vai pētniecības iestādēs. Šādā nolūkā tie apņemas neveikt pārvaldības darbības, kas varētu apdraudēt to neatkarību vai pieejamību vai radītu interešu konfliktu. Ar nodibinājumiem vai analogām organizācijām saprot bezpeļņas organizācijas vai apvienības, kas veic sabiedriskā labuma darbību minētajās jomās.

5. Ja tie vēlas piedalīties darbībā, uz ko attiecas 3. un 4. punkts, tie, izmantojot īpašu veidlapu, lūdz tiesas, kuras sastāvā tie ir, iepriekšēju atļauju.

6. Publikācijas, kā arī no tām izrietošās autortiesību atlīdzības ir atļautas, nelūdzot iepriekšēju atļauju.

9. pants

Locekļu pienākumi pēc amata atstāšanas

1. Pēc amata atstāšanas locekļiem joprojām ir saistošs godīguma, cieņas, lojalitātes un tiesas apspriežu slepenības pienākums.

2. Locekļi apņemas pēc amata atstāšanas nepiedalīties:

— jebkādā veidā lietās, kuru izskatīšana to piederības tiesā turpinājās, tiem atstājot amatu,

— jebkādā veidā lietās, kas tieši un acīmredzami ir saistītas ar lietām, lai arī pabeigtām, kuras tie ir izskatījuši kā tiesnesis vai ģenerāladvokāts,

— trīs gadu laikposmā no šā datuma kā lietas dalībnieku pārstāvji gan rakstveidā, gan tiesvedības mutvārdu daļā lietās, kuras tiek izskatītas Eiropas Savienības Tiesu veidojošajās tiesās.

3. Lietās, kas nav 2. punkta trijos ievilkumos paredzētās lietas, bijušie locekļi var piedalīties kā pārstāvji, padomdevēji vai eksperti, sniegt juridisku atzinumu vai veikt šķīrējtiesneša pienākumus, tomēr ar nosacījumu ievērot no 1. punkta izrietošos pienākumus.

4. Šaubu gadījumā par šā panta piemērošanu bijušais loceklis var vērsties pie Tiesas priekšsēdētāja, kas pieņem lēmumu pēc 10. pantā paredzētās komitejas atzinuma saņemšanas.

10. pants

Kodeksa piemērošana

1. Tiesas priekšsēdētājs, kuram palīdz konsultatīvā komiteja, nodrošina šā ētikas kodeksa pareizu piemērošanu.

Komiteju veido trīs amatā visilgāk esošie Tiesas locekļi, kā arī Tiesas priekšsēdētāja vietnieks, ja viņš nav viens no minētajiem locekļiem.

Ja tiek izskatīts jautājums par Vispārējās tiesas locekli vai bijušo locekli, komitejas apspriedē piedalās Vispārējās tiesas priekšsēdētājs, priekšsēdētāja vietnieks un cits šīs tiesas loceklis.

Komitejai palīdz Tiesas sekretārs.

2. Individuālā gadījumā, neskarot Eiropas Savienības Tiesas statūtu noteikumus, komiteja, iepriekš uzklausījusi attiecīgo locekli vai bijušo locekli, var darīt zināmu tam savu atzinumu.

11. pants

Stāšanās spēkā

1. Ar šo ētikas kodeksu tiek atcelts un aizstāts iepriekšējais ētikas kodekss ([2]). Tas stājas spēkā 2021. gada 7. oktobrī.

2. To locekļu interešu deklarācijas, kuri ieņem amatu šā ētikas kodeksa spēkā stāšanās datumā, ir jānosūta tās tiesas priekšsēdētājam, kuras sastāvā tie ir, ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc šā datuma.

([2]) OV C 483, 23.12.2016., 1. lpp.

PIELIKUMS

Eiropas Savienības Tiesas locekļu interešu deklarācija

(Ētikas kodeksa 5. pantā paredzētā publicējamā deklarācija)

UZVĀRDS, vārds:

I. **Veidojumi, kuros ir finanšu intereses**

Atzīmējiet šo lodziņu, ja Jums pašam vai Jūsu laulātajam vai partnerim, vai Jūsu nepilngadīgajiem bērniem ir tiešas finanšu intereses Ētikas kodeksa 5. panta 2. punkta pirmā ievilkuma izpratnē ([1]). Ja Jums ir šādas intereses, norādiet visus veidojumus, kuros ir šīs intereses. ☐

Attiecīgā veidojuma nosaukums

(Civillikuma sabiedrības vai komercsabiedrības nosaukums, valsts vai teritoriālās kopienas nosaukums ..)

II. **Ar nekustamo īpašumu saistītas intereses**

Atzīmējiet šo lodziņu, ja Jums pašam vai Jūsu laulātajam vai partnerim, vai Jūsu nepilngadīgajiem bērniem ir ar nekustamo īpašumu saistītas intereses Ētikas kodeksa 5. panta 2. punkta otrā ievilkuma izpratnē ([2]). Ja Jums ir šādas intereses, norādiet visas valstis, kurās atrodas nekustamie īpašumi, uz kuriem šīs intereses attiecas. ☐

Pielikumā Jums būs jānorāda papildu informācija, kura konfidenciāli tiks paziņota tās tiesas priekšsēdētājam, kurai Jūs esat piederīgs, lai novērstu jebkādu iespējamu interešu konfliktu vai situāciju, kuru objektīvi varētu uztvert kā interešu konfliktu, saistībā ar lietas izskatīšanu.

Attiecīgās valstis

III. **Darbība ārpus iestādes**

1. ***Bez atlīdzības pildīti pienākumi nodibinājumos vai analogās organizācijās un izglītības vai pētniecības iestādēs***

Norādiet pienākumus, kurus Jūs bez atlīdzības pildiet nodibinājumos vai analogās organizācijās ([3]) vai izglītības vai pētniecības iestādēs Ētikas kodeksa 8. panta 4. punkta izpratnē.

Norādiet pienākumu apzīmējumu un tā veidojuma nosaukumu, kurā šie pienākumi tiek pildīti, kā arī – vajadzības gadījumā – visu informāciju, kura ir būtiska, lai novērstu jebkādu iespējamu interešu konfliktu vai situāciju, kuru objektīvi varētu uztvert kā interešu konfliktu, saistībā ar lietas izskatīšanu.

([1]) Ar tiešām finanšu interesēm ir jāsaprot visi finanšu instrumenti, piemēram, akcijas, kapitāldaļas, obligācijas vai ieguldījumu apliecības, kuras ir īpašumā vai uz kurām ir uzufrukta tiesības, izņemot trešās personas diskrecionāri pārvaldītu līdzdalību un ar nekustamo īpašumu saistītas intereses, kuras ir deklarējamas atbilstoši II punktam.

([2]) Ar nekustamo īpašumu saistītas intereses saprotamas kā jebkādas īpašumtiesības vai uzufrukta tiesības uz nekustamo īpašumu – neatkarīgi no tā būtības vai lietošanas veida –, kuras pieder tieši vai netieši kā nekustamā īpašuma sabiedrības daļas.

([3]) Ar nodibinājumiem vai analogām organizācijām saprot bezpeļņas organizācijas vai apvienības, kas veic sabiedriskā labuma darbību juridiskajā, kultūras, mākslas, sabiedriskajā, sporta vai labdarības jomā.

Pienākumi *(piemēram, zinātniskas komisijas loceklis, redkolēģijas priekšsēdētājs, loceklis–dibinātājs ..)*	**Attiecīgā veidojuma nosaukums**	**Papildu informācija** *(piemēram, apvienība, kuras mērķis ir veicināt zināšanas par Eiropas Savienību reģionā X)*

☐ Nav

2. ***Goda amati, apbalvojumi vai goda zīmes***

Norādiet Jums gan pirms, gan pēc stāšanās amatā piešķirtos goda amatus vai mūža amatus, kā arī apbalvojumus vai goda zīmes.

Norādiet amata, apbalvojuma vai goda zīmes nosaukumu, veidojumu, kas to ir piešķīris, piešķiršanas gadu, kā arī – vajadzības gadījumā – visu informāciju, kura ir būtiska, lai novērstu jebkādu iespējamu interešu konfliktu vai situāciju, kuru objektīvi varētu uztvert kā interešu konfliktu, saistībā ar lietas izskatīšanu.

Gads	**Amats vai apbalvojums** *(piemēram, goda profesors, goda medaļa)*	**Veidojums, kas piešķīris apbalvojumu**	**Papildu informācija** *(piemēram, apbalvojums, kas piešķirts par tiesiskas valsts veicināšanu)*

☐ Nav

IV. **Laulātā vai partnera profesionālā darbība par atlīdzību**

Norādiet jebkādu Jūsu laulātā vai partnera veiktu profesionālo darbību par atlīdzību.

Pielikumā Jums būs jānorāda papildu informācija, kura konfidenciāli tiks paziņota tās tiesas priekšsēdētājam, kurai Jūs esat piederīgs, lai novērstu jebkādu iespējamu interešu konfliktu vai situāciju, kuru objektīvi varētu uztvert kā interešu konfliktu, saistībā ar lietas izskatīšanu.

Profesionālā darbība *(piemēram, skolotājs, jurists uzņēmumā, nodaļas vadītājs, advokāts, zinātniskais padomnieks)*

☐ Nav

Apliecinu, ka te sniegtā informācija ir pareiza.

Datums: Locekļa paraksts:

Eiropas Savienības Tiesas locekļu interešu deklarācijas pielikums

(Pielikums, kas konfidenciāli tiek nosūtīts vienīgi tās tiesas priekšsēdētājam, kurai deklarētājs ir piederīgs)

UZVĀRDS, vārds:

II. **Ar nekustamo īpašumu saistītas intereses**

Norādiet tā nekustamā īpašuma veidu un atrašanās vietu, kura dēļ Jūs esat deklarējis, ka Jums ir ar nekustamo īpašumu saistītas intereses Ētikas kodeksa 5. panta 2. punkta otrā ievilkuma izpratnē.

Nekustamā īpašuma veids *(piemēram, dzīvošanai un ģimenes vajadzībām izmantota māja; izīrēts dzīvoklis, komerciāliem mērķiem izmantots nekustamais īpašums, neapbūvēta zeme ..)*	**Nekustamā īpašuma atrašanās vieta** *(Pilsēta, reģions, valsts)*

IV. **Laulātā vai partnera profesionālā darbība par atlīdzību**

Norādiet Jūsu laulātā vai partnera amata nosaukumu un pienākumus, kurus tas pilda savas profesionālās darbības ietvaros, tā veidojuma nosaukumu, veidu un darbības jomu, kurā šie pienākumi tiek pildīti, kā arī – vajadzības gadījumā – visu informāciju, kura ir būtiska, lai novērstu jebkādu iespējamu interešu konfliktu vai situāciju, kuru objektīvi varētu uztvert kā interešu konfliktu, saistībā ar lietas izskatīšanu.

Amata nosaukums un pildīto pienākumu būtība *(piemēram, finanšu direktors un uz šā amata pamata – sabiedrības valdes loceklis; Luksemburgas ģimenes tiesībās specializējies advokāts, farmaceits slimnīcā)*	**Veidojuma nosaukums, būtība un darbības joma** *(piemēram, Company Ltd., gaisa kuģu izstrādē specializējusies sabiedrība; X, starptautisks advokātu birojs; Y universitāte, Humanitāro zinātņu fakultāte; Z, labdarības organizācija, kas nodarbojas ar integrācijas veicināšanu)*